

PENSINIO DRAUDIMO TAISYKLĖS NR. 009

Patvirtinta 2003-07-31

Pensinio draudimo taisyklės (toliau vadinamos - "Taisyklės") nustato tarp Draudėjo ir Draudiko šių Taisyklių pagrindu sudarytos Pensinio draudimo sutarties sudarymo, vykdymo, pakeitimo, pasibaigimo bei kitas atitinkamas sąlygas.

PAGRINDINĖS SĄVOKOS.

Kai vartojamos šiose Taisyklėse žemiau nurodytos sąvokos, jei nenurodyta kitaip, turi šią reikšmę:

1. **Pensinio draudimo sutartis** (toliau vadinama - „Draudimo sutartis“) – visuma sąlygų nustatytų:
  - 1.1. Pareiškėjo prašyme sudaryti Draudimo sutartį bei jo prieduose,
  - 1.2. šiose Draudimo taisyklėse;
  - 1.3. Draudiko išduotame Draudimo liudijime (polise);
  - 1.4. kituose Draudimo sutarties šalių pasirašytuose Draudimo sutarties sąlygas nustatančiuose, pakeičiančiuose, papildančiuose ir/ar panaikinančiuose dokumentuose.
2. **Draudimo liudijimas (polisas)** – oficialus dokumentas, kuriuo patvirtinamas Draudimo sutarties sudarymas.
3. **Pareiškėjas** – asmuo, užpildęs prašymą Draudimo sutarčiai sudaryti ir taip pareiškęs Draudikui pageidavimą šių Taisyklių pagrindu sudaryti Draudimo sutartį bei mokėti šioje sutartyje nustatytas draudimo įmokas bei vykdyti kitas jos sąlygas. Pareiškėjas po Draudimo sutarties sudarymo vadinamas Draudėju.
4. **Draudikas** arba **Draudimo įmonė** – UAB „NORD/LB gyvybės draudimas“.
5. **Draudėjas** – asmuo su Draudiku sudarius Draudimo sutartį ir privalantis mokėti draudimo įmokas bei vykdyti kitas Draudėjui Draudimo sutartyje nustatytas prievolės.
6. **Naudos gavėjas** – Draudimo sutartyje laikantis šių Taisyklių sąlygų Draudėjo nurodytas fizinis ir/arba juridinis asmuo, kuris įvykus Draudimo sutartyje numatytam Draudiminių įvykiui, Draudimo sutartyje numatytomis sąlygomis ir tvarka įgyja teisę į nustatytą dydžio Draudimo išmoką.
7. **Neatšaukiamas naudos gavėjas** – Naudos gavėjas, kuris negali būti atšauktas ar pakeistas be jo paties rašytinio sutikimo. Draudėjas, sudaręs Draudimo sutartį ir paskyręs Neatšaukiamą naudos gavėją, suteikia jam teisę Draudikui teikti visą su Draudimo sutartimi susijusią informaciją apie Draudėją ir/arba Apdraustąjį.
8. **Apdraustasis (-ieji)** – Draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio gyvenime atsitikus Draudimo sutartyje numatytam draudiminių įvykiui pagal Draudimo sutarties sąlygas ir joje nustatytą tvarką mokama Draudimo išmoka.
9. **Išperkamoji suma** – šiose Taisyklėse numatytais atvejais Draudėjui išmokamas Papildomas kaupiamasis atidėjimas ir Pagrindinis kaupiamasis atidėjimas atėmus iš jo Draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas.
10. **Draudimo apsaugos laikotarpis** – jei Draudimo sutarties Šalys nesutaria kitaip, Draudimo apsaugos laikotarpis prasideda 24.00 val. dienos, kurią Draudiko sąskaitoje yra užskaitoma pilnai Draudėjo sumokėta pirmoji draudimo įmoka ar 00.00 val. dienos einančios po dienos, kurią Draudėjas Draudikui pilnai sumokėjo pirmąją draudimo įmoką grynaisiais pinigais, tačiau ne anksčiau nei nurodyta Draudimo liudijime (polise). Draudimo apsaugos laikotarpio po Draudimo apsaugos sustabdymo atsinaujinimo momentas nurodytas šių Taisyklių 117 punkte. Draudimo apsaugos laikotarpis pasibaigia Draudimo liudijime (polise) nurodytu momentu ar Draudimo sutarties pasibaigimo momentu.
11. **Draudimo apsauga** – Draudiko pagal Draudimo sutartį jam atsirandanti prievolė įvykus Draudimo sutartyje nurodytą draudiminių įvykiui nustatyta tvarka ir sąlygomis, mokėti nustatytą dydžio Draudimo išmoką.
12. **Draudimo apsaugos sustabdymas** – terminas, nurodytas šių Taisyklių 114-119 punkte, kurio metu įvykus draudiminių įvykiui Draudiko prievolė mokėti Draudimo sutartyje numatytą Draudimo išmoką neatsiranda.
13. **Draudimo įmokos** – Sutartos draudimo įmokos ir Papildomos draudimo įmokos.
14. **Draudėjo kapitalas** – Pagrindinis kaupiamasis atidėjimas ir Papildomas kaupiamasis atidėjimas.
15. **Pagrindinis kaupiamasis atidėjimas** – iš Draudėjo sumokėtų Sutartų draudimo įmokų šiose Taisyklėse nustatyta tvarka sukaupta Draudėjo kapitalo dalis.
16. **Papildomas kaupiamasis atidėjimas** – iš Draudėjo sumokėtų Papildomų draudimo įmokų šiose Taisyklėse nustatyta tvarka sukaupta Draudėjo kapitalo dalis.
17. **Sutarta draudimo įmoka** – draudimo įmoka, kurią Draudėjas, jei Draudimo sutartyje nenumatyta kitaip ar su Draudiku nesutarta kitaip, privalo mokėti Draudimo sutartyje nustatytais terminais visą Draudimo apsaugos laikotarpį.
18. **Papildoma draudimo įmoka** – draudimo įmoka arba įmokos dalis, kurią Draudėjas sumokėjo papildomai viršydamas Sutartų draudimo įmokų sumą ir nenurodė, kad tai Sutarta draudimo įmoka už ateinančius laikotarpius.

DRAUDIMO SUTARTIES ŠALYS, APDRAUSTASIS, NAUDOS GAVĖJAS BEI NEATŠAUKIAMAS NAUDOS GAVĖJAS.

19. Draudimo sutarties šalimis yra Draudėjas ir Draudikas. Kitiems asmenims Draudimo sutartis gali nustatyti pareigas tik tiek, kiek tai susiję su atitinkamos jų atžvilgiu numatytos Draudiko prievolės vykdymu.
20. Jei Draudimo sutartyje yra nustatyta, kad atitinkamą informaciją suteikti ar atitinkamus veiksmus atlikti ar nuo jų susilaikyti turi asmenys nesantys Draudimo sutarties šalimi, už informacijos suteikimą bei veiksmų tinkamą atlikimą ar atitinkamą susilaikymą nuo jų atlikimo atsako Draudėjas.
21. Apdraustuojų gali būti fizinis asmuo, atitinkantis visų į Draudimo sutartį įtrauktų sąlygų reikalavimus. Jei pagal Draudimo sutartį Apdraustuojų ir Naudos gavėjų (Neatšaukiamu naudos gavėju) numatomi skirtingi asmenys, Draudimo sutarties sudarymui visais atvejais yra būtinas Apdraustojų, nesančių Draudėju raštiškas sutikimas įformintas atitinkamu įrašu bei Apdraustojų parašu prašyme Draudimo sutarčiai sudaryti.
22. Naudos gavėju ar Neatšaukiamu naudos gavėju gali būti asmuo atitinkantis visų į Draudimo sutartį įtrauktų sąlygų reikalavimus ir paskirtas griežtai laikantis šiose Taisyklėse nustatytos tvarkos.
23. Draudėjas gali paskirti kelis Naudos gavėjus, kartu nurodydamas kiekvienam jų tenkančią Draudimo išmokos procentinę dalį.

DRAUDIMO OBJEKTAS.

24. **Draudimo objektas** yra turintis interesus, susijęs su Apdraustojų gyvenimo trukme bei kapitalo kaupimu.

DRAUDIMINIAI ĮVYKIAI.

25. **Draudiminių įvykiu** yra:
  - 25.1. Apdraustojų mirtis Draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu, išskyrus įvykius išvardintus šių Taisyklių Nedraudiminių įvykių punktuose, atitinkanti šiuos kriterijus:
    - 25.1.1. Apdraustojų savižudybė, yra Draudiminių įvykis, jei savižudybė įvyko sutarčiai nepertraukiamai galiojant ilgiau kaip 3 metus;
    - 25.1.2. Jei teismas Apdraustąjį paskelbia mirusiu, tai laikoma Draudiminių įvykiu, jeigu Apdraustojų dingimo bei spėjamo žuvimo diena priklauso Draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiui. Jei teismas pripažįsta Apdraustąjį nežinai kur esančiu, tai nelaikoma Draudiminių įvykiu.
  - 25.2. Draudimo laikotarpio pabaiga, jei Apdraustasis iki jos išgyvena.
26. **Atsitikus Draudiminių įvykiui ir išmokėjus Draudimo išmoką**, Draudimo sutartis pasibaigia.

NEDRAUDIMINIAI ĮVYKIAI.

27. **Nedraudiminių įvykiu** yra Apdraustojų mirtis:
  - 27.1. Jei ji neatitinka Draudiminio įvykio apibrėžimo.
  - 27.2. Jei ji yra susijusi su Draudėju, Naudos gavėju ir/ar bet kurio iš Apdraustųjų veika, kurioje yra baudžiamosios teisės ar administracinės teisės pažeidimo, požymių;
  - 27.3. Jei mirusiojo Apdraustojų alkoholinis, narkotinis ar toksinis apsvaigimas, turėjo priežastinį ryšį su jo mirtimi;
  - 27.4. Jei ji susijusi su karo veiksmis, karo ar ypatingosios padėties įvedimu, masiniais neramumais, branduolinės energijos poveikiu;
  - 27.5. Jei ji susijusi su Apdraustojų tyčiniu susižalojimu ar savižudybe, jei savižudybė įvyko Draudimo sutarčiai nepertraukiamai galiojant trumpiau kaip 3 metus;
  - 27.6. Susirgus AIDS, išskyrus tuos atvejus, kai Draudimo sutarties sudarymo arba galiojimo metu Apdraustąjam Draudiko nurodytoje gydymo įstaigoje buvo atliktas ir Draudikui pateiktas Apdraustojų neigiamas ŽIV testas. Įvykis tampa draudiminių nuo testo pateikimo Draudikui dienos;
  - 27.7. Dėl bet kurios priežasties, jei tuo metu Draudimo sutartis nebegaliojo, arba šiose Taisyklėse numatytomis sąlygomis buvo sustabdyta Draudimo apsauga.
28. Įvykus Nedraudiminių įvykiui Draudimo sutartis pasibaigia, o Draudėjui išmokama Išperkamoji suma.

DRAUDIMO IŠMOKA.

DRAUDIMO IŠMOKA APDRAUSTOJO MIRTIES ATVEJU

29. **Apdraustojų mirties atveju** Draudikas išmoka Draudimo išmoką lygią: Papildomo kaupiamosios atidėjimo vertės ir Pagrindinio kaupiamosios atidėjimo vertės sumai ar Draudėjo sumokėtų Sutartų draudimo įmokų vertės, sumažintos išmokėto kapitalo verte, ir Papildomo kaupiamosios atidėjimo vertės sumai, priklausomai kuri iš šių dviejų sumų yra didesnė.
30. **Apdraustojų mirties atveju** Pagrindinio ir Papildomo kaupiamųjų atidėjimų vertė pinigine išraiška, paskaiciuojama pagal atitinkamų investicinių vienetų pirkimo kainą sekančią po Draudiminio įvykio dienos konvertavimo dieną.
31. **Apdraustojų mirties atveju** Draudimo išmoka mokama paskutiniam, sutinkamai su šių Taisyklių sąlygomis Draudėjo paskirtam Naudos gavėjui ar paskutiniams sutinkamai su šių Taisyklių nuostatomis paskirtiems keliems Naudos gavėjams.
32. **Nesant paskirto Naudos gavėjo ar jo paveldėtojo turinčio teisę į Draudimo išmoką**, Draudimo išmoka mokama Apdraustojų įstatyminiams įpėdiniais.

DRAUDIMO IŠMOKA PASIBAIGUS DRAUDIMO APSAUGOS LAIKOTARPIUI

33. **Pasibaigus Draudimo apsaugos laikotarpiui** mokama Draudimo išmoka kuri yra lygi Pagrindinio kaupiamosios atidėjimo vertės ir Papildomo kaupiamosios atidėjimo vertės sumai.
34. **Draudimo apsaugos laikotarpio pasibaigimo atveju** Pagrindinio ir Papildomo kaupiamosios atidėjimų vertė pinigine išraiška, paskaiciuojama pagal atitinkamų investicinių vienetų pirkimo kainą sekančią po Draudiminio įvykio dienos konvertavimo dieną.
35. **Draudimo išmoka** Draudimo apsaugos laikotarpio pasibaigimo pagrindu jos gavėjo pageidavimu gali būti išmokama kaip vienkartinė išmoka ar mokama dalimis sutartais terminais. Draudikas Draudimo išmokos gavėjui, kai juo yra Apdraustasis asmuo dėl draudimo išmokos išmokėjimo gali pasiūlyti pensinio anuiteto sutartį.
36. **Tuo atveju, jei Draudimo apsaugos laikotarpis pasibaigia anksčiau Draudėjo ir Draudiko sutarto termino, dėl Draudimo sutarties nutraukimo prieš terminą ar pasibaigimą prieš terminą kitu pagrindu**, Draudimo išmoka nėra mokama, o Draudikas Draudėjui išmoka Išperkamoją sumą, jei tokia susiformuoja.

IKISUTARTINĖS DRAUDIMO SUTARTIES ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS BEI DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS.

37. **Asmuo pareiškęs norą sudaryti Draudimo sutartį**, privalo susipažinti su šiomis Taisyklėmis bei jų priedais.
38. **Pasirinkęs pageidaujamas draudimo sąlygas asmuo, norintis sudaryti Draudimo sutartį**, Draudikui pateikia nustatytos formos prašymą Draudimo sutarčiai sudaryti (toliau vadinamas - „Prašymas“). Prašymo pateikimas neįpareigoja Draudiko ir Pareiškėjo sudaryti Draudimo sutartį.
39. **Standartinio turinio raštiško prašymo formą** nustato Draudikas.
40. **Draudėjas prieš sudarydamas Draudimo sutartį privalo suteikti Draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos Draudiminio įvykiui atsitikimo tikimybei bei Draudimo išmokos dydžiui.**
41. **Esminėmis aplinkybėmis, apie kurias ir kurių pasikeitimą Draudėjas privalo informuoti Draudiką**, yra:

- 41.1. kurios Esminės laikomos pagal šias Taisykles;
- 41.2. apie kurias prašoma nurodyti Draudėjo ar Apdraustojų pildomose Prašymo formoje (visos aplinkybės apie kurias informaciją prašoma pateikti Prašyme, yra laikomos Esminėmis aplinkybėmis);
- 41.3. informacija apie kurią Draudikas raštu papildomai paprašė pateikti Draudėjo ar Apdraustojų;
- 41.4. informacija, kuri gali turėti įtakos draudiminio įvykio atsiradimui bei draudimo išmokos dydžiui, taip pat bet kokia kita informacija, kurią Draudikas paprašė pateikti ar, kuri yra fiksuota dokumentuose, kuriuos Draudikas paprašė pateikti ryšium su Draudimo sutartimi.
42. Už Prašyme bei jo prieduose pateiktą, taip pat papildomai pateiktą paprašytą duomenų (informacijos) teisingumą visais atvejais atsako Draudėjas, t.y. jis privalo įsitikinti savo ir Apdraustojų pateiktoms informacijoms teisingumui. Draudėjas privalo pasirašyti visuose Draudikui pagal Draudimo sutarties sąlygas pateikiamuose dokumentuose. Apie pasikeitusią Prašyme nurodytą ar kartu su Prašymu pateiktą ar kitą reikalaujamą pateikti informaciją, kaip apie Esmines aplinkybes Draudėjas privalo informuoti Draudiką raštu ne vėliau kaip per 2 (dvi) darbo dienas nuo šios informacijos pasikeitimo momento.
43. Draudikas gavęs Draudėjo Prašymą Draudimo sutarčiai sudaryti turi teisę:
- 43.1. paprašyti, kad jam būtų pateikta bet kokia papildoma informacija reikalinga Draudimo rizikai įvertinti bei Draudiminio įvykio įvykimo tikimybei nustatyti
- 43.2. atsisakyti sudaryti Draudimo sutartį nenurodant priežasčių.
44. Draudikas išnagrinėja Prašymą bei Draudiko reikalavimu pateiktą papildomą informaciją (kitus dokumentus). Draudėjui pateikia numatomos sudaryti Draudimo sutarties sąlygas – pasiūlymą (toliau vadinamas – "Pasiūlymas").
45. Gavęs Draudiko Pasiūlymą Draudėjas ji gali akceptuoti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo pasiūlyme nurodytos dienos šiose Taisyklėse nustatyta tvarka, pilnai sumokėdamas jame nurodytą pirmą draudimo įmoką. Jei draudimo įmoka sumokama vėliau nei per vieną mėnesį nuo Draudimo pasiūlyme nurodytos dienos ar ją sumoka nepilnai, Draudikas turi teisę atsisakyti sudaryti Draudimo sutartį ir neišduoti draudimo liudijimo (poliso).
46. Jei Draudėjas ir Apdraustasis, nėra vienas ir tas pats asmuo, asmuo sutinkantis būti Apdraustuojų privalo pasirašyti po atsakymais apie jo sveikatą Draudėjo užpildytame Prašyme. Draudėjas atsako už jo parašu patvirtintos apie Apdraudžiamąjį pateiktos informacijos teisingumą.
47. Jei Draudimo sutarties Šalys nesutaria kitaip, po draudimo įmokos įskaitymo į Draudiko sąskaitą banke arba draudimo įmokos sumokėjimo grynais į Draudiko kasą centrinėje Draudiko buveinėje, Draudikas, per 20 (dvidešimt) darbo dienų įteikia Draudėjui draudimo liudijimą (polisą).

DRAUDIMO ĮMOKA. DRAUDIMO ĮMOKŲ MOKĖJIMO TVARKA.

48. Draudimo įmokos skirstomos į:
- 48.1. Sutartas draudimo įmokas;
- 48.2. Papildomas draudimo įmokas.
49. Draudikas gali nustatyti minimalius Sutartų ir Papildomų draudimo įmokų dydžius.

SUTARTOS DRAUDIMO ĮMOKOS.

50. Sutartų draudimo įmokų dydžiai ir mokėjimo terminai nustatomi Draudėjo ir Draudiko tarpusavio susitarimu ir nurodomi Draudimo sutartyje (Draudimo liudijime (polise)). Sutartos draudimo įmokos turi būti mokamos visą Draudimo apsaugos laikotarpį, jei Draudėjas ir Draudikas raštu nesutaria kitaip.
51. Draudimo sutartyje gali būti nustatytas minimalus Pagrindinis kaupiamasis atidėjimas kurio nepasiekus Sutartos draudimo įmokos negali būti nemokamos.
52. Draudėjui sukauptus minimalų Pagrindinį kaupiamąjį atidėjimą, jei Draudimo sutartyje jis nustatytas, Draudėjas gali pateikti Draudikui prašymą palikti Draudimo sutartį galioti nebemokant draudimo įmokų ar nutatant Sutartų draudimo įmokų nemokėjimo laikotarpį, su kuo Draudikui sutikus tai patvirtinama abiejų Šalių raštišku susitarimu. Tokia Draudimo sutartis galios tol, kol jos Pagrindinio kaupiamosio atidėjimo užteks šių pagal Draudimo sutartį mokėtiniems mokesčiams padengti. Sutartų draudimo įmokų mokėjimas privalo būti atnaujinamas pasibaigus Sutartų draudimo įmokų mokėjimo sustabdymo laikotarpiui.
53. Per Sutartų draudimo įmokų mokėjimo sustabdymo laikotarpį sumokėtos draudimo įmokos, jei Draudėjas ir Draudikas nesutaria kitaip laikomos Papildomomis draudimo įmokomis.
54. Sutartos draudimo įmokos mokamos iš anksto už kiekvieną draudimo įmokų mokėjimo periodą (už mėnesį, už ketvirtį, už pusmetį, už metus ar sumokamos visos Sutartos draudimo įmokos iš karto).
55. Jeigu Draudimo sutartyje nenurodyta kitaip, laikoma, kad Sutarta draudimo įmoka ar jos dalis yra sumokėta, kai atitinkama suma įskaitoma į Draudiko sąskaitą banke arba įmokama į Draudiko sąskaitą ir yra aiški draudimo įmokos paskirtis.
56. Jei dėl nuo Draudiko nepriklausančių priežasčių iš draudimo įmokos mokėjimo dokumento negalima iš karto nustatyti, pagal kurią Draudimo sutartį yra mokama draudimo įmoka, visi Draudimo sutartyje nustatyti terminai, kurie turi būti skaičiuojami nuo draudimo įmokos sumokėjimo dienos, bus skaičiuojami nuo dienos, kai Draudikas nustatė, pagal kurią Draudimo sutartį yra sumokėta draudimo įmoka.
57. Sumokėtos Sutartos draudimo įmokos investuojamos Draudėjo pasirinktomis kaupiamųjų atidėjimų formavimo kryptimis nustatytomis proporcijomis, t.y. kaip nurodyta Investavimo plane.
58. Jeigu Lietuvos Respublikos mokesčiai įstatymai keičiami taip, kad Draudėjui ir/ar Draudikui Draudimo sutarties Draudimo įmokų ir/ar Draudimo išmokų atžvilgiu padidėja privalomos mokesstinės prievolės, Draudimo įmokos ir/ar Draudimo išmokos ir/ar Draudimo sumos didėja ar mažėja, priklausomai nuo to ar jų atžvilgiu privalomos mokesstinės prievolės padidėjo ar sumažėjo. Apie aukščiau minėtą pasikeitimą Draudikas Draudėją informuoja iš anksto iki naujų sąlygų įsigaliojimo po atitinkamo teisės akto, kuriuo keičiamos privalomos mokesstinės prievolės, paskelbimo "Valstybės žiniuose". Šiuo atveju Draudėjas turi teisę nutraukti Draudimo sutartį šių Taisyklių 142 punkte nustatyta tvarka.
59. Investicinių vienetų įsigijimui skiriama 95 (devyniasdešimt penki) procentai Sutartų draudimo įmokų.
60. Iš Sutartų draudimo įmokų kaupiami investiciniai vienetai ir lėšos sudaro Draudimo sutarties Pagrindinį kaupiamąjį atidėjimą.

PAPILDOMA DRAUDIMO ĮMOKA.

61. Šalia Sutartų draudimo įmokų Draudėjas Draudiko sutikimu gali papildomai įmokėti vieną ar kelias Papildomas draudimo įmokas. Draudiko sutikimas patvirtinamas Papildomos draudimo įmokos užskaitymu į Papildomą kaupiamąjį atidėjimą.
62. Kiekvienu konkrečiu atveju įmokėdamas Papildomą draudimo įmoką Draudėjas

- gali nurodyti, kokiomis kaupiamųjų atidėjimų formavimo kryptimis sumokėta Papildoma draudimo įmoka turi būti paskirstyta. Jei prieš sumokėdamas Papildomą draudimo įmoką Draudėjas nepateikia raštu pranešimo kokiomis kaupiamųjų atidėjimų formavimo kryptimis įmoka yra paskirstoma, tai Papildoma draudimo įmoka paskirstoma pagal kaupiamosio atidėjimo formavimo kryptelių proporcijas nurodytas Investavimo plane.
63. Papildoma draudimo įmoka negali būti mažesnė už Draudiko nustatytą minimalią Papildomą draudimo įmoką.
64. Investicinių vienetų įsigijimui yra skiriama 95 (devyniasdešimt penki) % Papildomos draudimo įmokos.
65. Papildomos draudimo įmokos sumokėjimas neatleidžia Draudėjo nuo pareigos mokėti Sutartas draudimo įmokas.
66. Iš Papildomų draudimo įmokų kaupiami investiciniai vienetai ir lėšos sudaro Draudimo sutarties Papildomą kaupiamąjį atidėjimą.

DRAUDĖJO KAPITALAS.

67. Draudėjo kapitalas, išskyrus kai pasirenkama kryptis su Draudiko garantuotomis palūkanomis, kaupiamas Draudėjui įsigyjant atitinkamos kaupiamosio atidėjimo formavimo krypties apskaitos vienetus sąlyginai vadinamus – investiciniai vienetai. Draudėjo kapitalas kaupiamas sąlyginėje Draudiko jam atidarytoje sąskaitoje.
68. Pagal vieną Draudimo sutartį Draudėjo kapitalas gali būti kaupiamas vienoje ar kelse kaupiamųjų atidėjimų formavimo kryptyse.
69. Draudėjo kapitalo vertė tiesiogiai priklauso nuo jo pasirinktų kaupiamųjų atidėjimų formavimo kryptelių investicinių vienetų vertės bei kaupimo kryptyje su Draudiko garantuotomis palūkanomis sukauptos pinigų sumos.
70. Draudėjo kapitalo vertė yra lygi Draudėjo įsigytų konkrečių kaupiamųjų atidėjimų formavimo kryptelių investicinių vienetų vertių sumos bei pasirinktoje kaupimo kryptyje su Draudiko garantuotomis palūkanomis sukauptų pinigų sumos bendrai sumai.

INVESTAVIMO PLANAS.

71. Kokiose kaupiamųjų atidėjimų formavimo kryptyse ir kokiomis proporcijomis už pagal konkrečią Draudimo sutartį sumokėtas draudimo įmokas bus įsigijami investiciniai vienetai ar kaupiamos piniginės lėšos, nurodoma Investavimo plane. Investavimo planas nustatomas Draudiko ir Draudėjo susitarimu.
72. Investavimo planas gali būti keičiamas Draudėjo pageidavimu pareikštu prieš 30 (trisdešimt) dienų, tačiau tik Draudikui sutikus su pageidaujama pakeitimu.
73. Jei Draudėjas su Draudiku nesutaria kitaip, pakeistas Investavimo planas taikomas tik toms draudimo įmokoms, kurios sumokamos po Investavimo plano pakeitimo įsigaliojimo.
74. Nemokamai Investavimo planą Draudėjas gali keisti 2 (du) kartus per kiekvienus Draudimo sutarties galiojimo metus. Draudėjo per konkrečius Draudimo sutarties galiojimo metus nepasinaudota teisė nemokamai keisti Investavimo planą kitiems Draudimo sutarties galiojimo metams neperkeliamą.
75. Investavimo plano keitimo mokeskis nėra išskaičiuojamas taip pat tais atvejais, kai Investavimo planas keičiamas dėl numatomos Investavimo krypties, nurodytos Investavimo plane, naikinimo.
76. Pakeistas Investavimo planas įsigalioja jame nurodytą dieną.
77. Draudimo įmokos pagal naują Investavimo planą į investicinius vienetus konvertuojamos (t.y. investiciniai vienetai perkami) artimiausią po Draudimo įmokos sumokėjimo investicinių vienetų konvertavimo dieną.

INVESTAVIMO VIENETŲ KAINA.

78. Investicinio vieneto perkimo ir pardavimo kainą pagal Investavimo krypties vertę skaičiavimo dienomis nustato Draudikas.
79. Draudikas turi teisę nustatyti didžiausią kaupiamųjų atidėjimų formavimo kryptelių, į kurias galima investuoti pagal vieną Draudimo sutartį, skaičių ir keisti šį skaičių Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu.
80. Draudikas gali nustatyti Draudimo sutarčiai taikomus minimalius ir maksimalius investavimo dydžius, tenkančius vienai kaupiamųjų atidėjimų formavimo krypteliui.
81. Pateikęs prašymą, Draudėjas už Draudiko nustatytą mokesčių gali perskirstyti jau suformuotus kaupiamuosius atidėjimus (Pagrindinį ir/ar Papildomą).

KAUPIAMŲJŲ ATIDĖJIMŲ

FORMAVIMO KRYPTYS.

82. Draudėjo kapitalą sudaro kaupiamųjų atidėjimų formavimo kryptimis Pagrindiniame ir Papildomame kaupiamajame atidėjime sukaupti investiciniai vienetai bei investuotos piniginės lėšos.
83. Apie siūlomas pasirinkti kaupiamųjų atidėjimų formavimo kryptis Draudikas Draudėją informuoja prieš sudarant Draudimo sutartį.
84. Kaupiamųjų atidėjimų formavimo kryptys yra dvejų rūšių:
- 84.1. kryptys su Draudiko garantuotomis palūkanomis (toliau dar vadinamos – "Kaupimo kryptys");
- 84.2. kryptys, kai investavimo rizika tenka Draudėjui (toliau dar vadinamos – "Investavimo kryptys").

KAUPIMO KRYPTYS SU DRAUDIKO GARANTUOTOMIS PALŪKANOMIS.

85. Draudėjui nusprendus kapitalą kaupti kaupiamosio atidėjimo formavimo kryptyje su Draudiko garantuotomis palūkanomis, Draudėjo piniginės lėšos ir sąlyginis vienetas nekonvertuojamos, o priklausomai nuo Draudėjo pasirinktos iš Draudiko siūlomų valiutų - skaičiuojamos litaus ar atitinkama užsienio valiuta.
86. Kiekvieną kalendorinį mėnesį prie Draudėjo kapitalo kaupiamųjų atidėjimų su garantuotomis palūkanomis Draudikas prideda šioms kaupiamiesiems atidėjimams garantuojamas palūkanas.

INVESTAVIMO KRYPTYS, KAI INVESTAVIMO RIZIKA TENKA DRAUDĖJUI.

87. Investavimo kryptį sudaro Draudiko investicijos padarytos ir valdomos pagal iš anksto paruoštą Investavimo programą. Investavimo programą paruošia Draudikas.
88. Investavimo kryptis galima pasirinkti iš Draudiko siūlomų.
89. Prieš sudarydamas Draudimo sutartį ar Draudimo sutarties galiojimo metu pareiškus atitinkamą pageidavimą, Draudėjas Draudiko yra supažindinamas su konkrečių investavimo kryptelių Investavimo programomis.
90. Konkrečios Kaupiamųjų atidėjimų formavimo krypties vertė yra lygi tos krypties Draudiko investicijų sumai, atėmus visus Draudiko investavimo kaštus.
91. Investavimo kaštus sudaro Draudiko mokėjimai susiję su investicinių vienetų įsigijimu, pardavimu bei valdymu, jų piniginiu įvertinimu, Investavimo krypties administ-

ravimu, taip pat mokesčiai įstatymais taikomi investicijoms. Valiutinių investicijų vertė yra apskaičiuojama litais pagal Lietuvos banko nustatytą oficialų valiutos kursą investicinių vienetų vertės skaičiavimo dienai.

KAUPIAMŲJŲ ATIDĖJIMŲ FORMAVIMO KRYPTIES INVESTAVIMO PROGRAMOS KEITIMAS.

92. Jeigu dėl nuo Draudiko nepriklausančių priežasčių neįmanoma arba labai sudėtinga toliau laikyti konkrečios Investavimo krypties investavimo programos, Draudikas turi teisę keisti investavimo programą apie tai Draudėjui pranešdamas raštu prieš 60 (šešiasdešimt) dienų iki pakeitimo.
93. Jei Draudėjas nepritaria Investavimo programos pakeitimui jis gali nemokamai per 60 (šešiasdešimt) dienų nuo pranešimo gavimo dienos persikirstyti sukauptą Draudėjo kapitalą arba nutraukti Draudimo sutartį pagal 137 šiu Taisyklių punktą.
94. Jei Draudėjas nepraneša apie Draudimo sutarties nutraukimą per 60 (šešiasdešimt) dienų nuo Draudiko pranešimo išsiuntimo dienos, laikoma, kad Draudėjas su Investavimo krypties Investavimo programos pakeitimu sutinka.
95. Draudikas turi teisę keisti Investavimo krypties investicinio vieneto kainą ir vienetų skaičių su sąlyga, kad naujos investicinio vieneto kainos ir skaičiaus sandauga nepasikeičia, t.y. dėl kainų ir skaičiaus pakeitimų keitimo dieną nepasikeičia krypties investicijų vertė.

IŠ DRAUDĖJO KAPITALO IŠSKAIČIUOJAMOS SUMOS.

96. Už Draudimo sutartimi teikiamą Draudimo apsaugą bei Draudimo sutarties administravimą kiekvieną mėnesį, Mokesčių lentelėje (Mokesčių lentelė – Draudiko tvirtinamas dokumentas, kuriame nurodomi pagal Draudimo sutartį mokėtini mokesčių dydžiai ir su kuriuo Draudėjas supažindinamas prieš Draudimo sutarties sudarymą. Mokesčių lentelėje numatyti mokesčiai gali didėti kartą per metus proporcingai oficialaus vidutinio darbo užmokesčio Lietuvos Respublikoje didėjimui ar infliacijai, priklausomai kuris iš šių pokyčių yra didesnis. Nesutikdamas su Mokesčių lentelėje numatytų mokesčių didėjimu Draudėjas turi teisę nutraukti Draudimo sutartį šių Taisyklių 142 punkte nustatyta tvarka) nurodyta tvarka ir terminais, Draudikas iš Draudimo sutartimi sukaupto Pagrindinio kaupiamojo atidėjimo, o šių Taisyklių 101 punkte numatytu atveju iš Papildomo kaupiamojo atidėjimo išskaičiuoja šias sumas (mokesčius):
  - 96.1. draudimo rizikos padengimo mokestį;
  - 96.2. administravimo mokesčius nurodytus Mokesčių lentelėje.
97. Už Papildomai Draudėjo pageidavimu jam suteiktas paslaugas, Draudikas iš Draudimo sutartimi sukaupto Draudėjo kapitalo kito po atitinkamų paslaugų suteikimo mėnesio pirmą darbo dieną ar Draudimo sutarties prieš terminą nutraukimo dieną išskaičiuoja papildomai suteiktų paslaugų mokesčius.
98. Iš Pagrindinio kaupiamojo atidėjimo, o šių Taisyklių 101 punkte numatytu atveju iš Papildomo kaupiamojo atidėjimo taip pat išskaičiuojamas Draudimo sutarties sudarymo mokestis. Šis mokestis išskaičiuojamas antro Draudimo sutarties galiojimo mėnesio pirmą darbo dieną ar Draudimo sutarties prieš terminą nutraukimo dieną. Šis mokestis neišskaičiuojamas tik tuo atveju kai Draudimo sutartis nutraukiama šių Taisyklių 141 punkte numatytu atveju.
99. Pagal Draudimo sutartį Draudėjo Draudikui mokėtini mokesčiai apskaičiuojami ir sumokami šia tvarka:
  - 99.1. nustatomas bendras iš Draudėjo išskaičiuotinas mokestis;
  - 99.2. mokestis paskirstomas proporcingomis lygiomis Draudėjo Pagrindinio kaupiamojo atidėjimo (Taisyklių 101 punkte numatytu atveju Papildomo kaupiamojo atidėjimo) kaupiamųjų atidėjimų formavimo kryptų dalims, mokesčių išskaičiavimo dienai;
  - 99.3. konkrečiai Pagrindinio kaupiamojo atidėjimo (Taisyklių 101 punkte numatytu atveju Papildomo kaupiamojo atidėjimo) kaupiamųjų atidėjimų formavimo krypties daliai tenkanti mokestio dalis keičiama į atitinkamų investavimo kryptų investicinius vienetus, kai tai nėra investavimo kryptis su Draudėjui garantuotu dydžio palūkanomis;
  - 99.4. investiciniai vienetai, kaip konvertuotas mokestis, išskaičiuojami iš atitinkamo (Pagrindinio kaupiamojo atidėjimo, o šių Taisyklių 101 punkte numatytu atveju iš Papildomo kaupiamojo atidėjimo) kaupiamojo atidėjimo pagal kiekvieną kaupiamųjų atidėjimų formavimo kryptį bei atitinkamai sumažinama pinigų, sukauptų Kaupimo kryptyse su Draudiko garantuotomis palūkanomis, suma.
100. Rizikos mokesčiai nustatomi pagal Draudiko patvirtintus Standartinius įkainius, nurodytus Mokesčių lentelėje. Pasikeitus draudimo rizikai, Draudikas turi teisę keisti Standartinių įkainių lentelę, perspėjęs apie tai Draudėją. Nauja Standartinių įkainių lentelė įsigalioja nuo pranešimo Draudėjui nurodytos dienos. Jei Draudėjas nesutinka su Standartinių įkainių lentelės pakeitimu, Šalių susitarimu gali būti pakeistos Draudimo sutarties sąlygos, turinčios įtakos rizikos mokesčių dydžiui, arba Draudėjas gali nutraukti draudimo sutartį pagal šių Taisyklių 142 punktą. Jeigu draudėjas iki naujos Standartinių įkainių lentelės įsigaliojimo dienos nepakeičia draudimo sutarties sąlygų arba nenutraukia draudimo sutarties, laikoma, kad jis sutiko su Standartinių įkainių lentelės pakeitimu.
101. Jeigu Pagrindinio kaupiamojo atidėjimo vertės nepakanka pagal Draudimo sutartį mokėtiniems mokesčiams padengti Draudėju rašytiniu pageidavimu šie mokesčiai Draudiko išskaičiuojami iš Papildomo kaupiamojo atidėjimo. Jei mokesčiams išskaičiuoti nepakanka nei Pagrindinio, nei Papildomo kaupiamojo atidėjimo, o visi praėję Draudimo sutarties Sutartų draudimo įmokų mokėjimo laikotarpiu, įskaitant ir einamąjį, yra pilnai apmokėti draudimo įmokomis, tai trūkstama mokesčių suma gali būti pridedama prie kito mėnesio mokesčių, o jei taip perkėlus mokesčius jie nusikelty dviem mėnesiams, Draudimo apsauga sustabdoma, kaip tai numatyta šių Taisyklių 118 punkte.
102. Rizikos mokestis už Gyvybės draudimo riziką nustatomas atitinkamai laikotarpio, už kurį imamas rizikos mokestis, įkainį (103 punktas) padaugintus iš sumokėtų Sutartų draudimo įmokų vertės, sumažintas išmokėto kapitalo verte ir Pagrindinio kaupiamojo atidėjimo vertės skirtumu.
103. Įkainis nustatomas pagal Apdraustoją padidėjusios rizikos veiksnio sutarties sudarymo ar sąlygų keitimo metu, remiantis Standartinių įkainių lentelės atsivėlgiant į Apdraustoją amžių mokesčio išskaičiavimo dieną ir Apdraustoją lytį. Įkainiai pateikiami Draudėjui paprašius.

SUTARTŲ IR PAPILDOMŲ DRAUDIMO ĮMOKŲ KONVERTAVIMAS Į INVESTICINIUS VIENETUS.

104. Sutartos ir Papildomos draudimo įmokos keičiamos į investicinius vienetus konvertavimo dienomis už investicinių vienetų kainą.
105. Jei Sutartų ir/arba Papildomų draudimo įmokų dalies keitimas į investicinius vie-

netus atidedamas dėl nuo Draudiko nepriklausančių aplinkybių, keičiama ta draudimo įmokų dalis, kuriai pakeisti neturi įtakos tokios aplinkybės. Likusi Sutartų ir/arba Papildomų draudimo įmokų dalis į investicinius vienetus pakeičiama nedelsiant po to, kai panaikinamos tai klaidinančios aplinkybės.

DRAUDIMO ĮMOKŲ MOKĖJIMO TVARKA.

106. Draudimo įmokos pagal mokėjimo būdą gali būti periodinės arba vienkartinės.
107. Draudimo įmokos mokamos tik iš anksto už kiekvieną draudimo įmokų mokėjimo periodą.
108. Draudėjas privalo rūpintis draudimo įmokų mokėjimu.
109. Draudimo įmoka ar jos dalis laikoma sumokėta tada, kai atitinkama suma įskaitoma į Draudiko sąskaitą banke ir yra aiški draudimo įmokos mokėjimo paskirtis.
110. Draudimo įmokos Draudėjo pasirinkimu Draudikui gali būti sumokamos tik žemiau nurodytais būdais:
  - 110.1. grynaisiais pinigais tik Draudiko centrinėje buveinėje aiškiai nurodant draudimo įmokos mokėjimo paskirtį;
  - 110.2. inėšant ar pervedant pinigus į Draudiko sąskaitą naudojantis banko paslaugomis aiškiai nurodant draudimo įmokos mokėjimo paskirtį.
111. Per kitus asmenis nei bankas draudimo įmokas mokėti draudžiama.
112. Jei Draudikas su Draudėju nėra susitarę kitaip, visi mokėjimai pagal Draudimo sutartį yra atliekami valiuta, nurodyta Draudimo liudijime (polise). Jei mokėjimai turi būti atliekami ne Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta, tai jie atliekami pagal atitinkamą mokėjimo dienos Lietuvos Banko nustatytą lito ir Draudėjo pasirinktos užsienio valiutos santykį. Mokėjimai ne litais yra galimi, jeigu tai neprieštarauja Lietuvos Respublikos teisės norminiams aktams ir tai yra numatyta Draudimo sutartyje.
113. Draudimo įmokas už Draudėjų gali sumokėti kiti asmenys, tačiau šiuo atveju jie neįgyja jokių teisių pagal Draudimo sutartį, tame tarpe ir pagal Draudimo sutartį sumokėtas draudimo įmokas. Kitų asmenų aukščiau nurodytu atveju Draudėjo vardu sumokėtos įmokos, laikomos Draudėjo sumokėtomis įmokomis.

DRAUDIMO APSAUGOS SUSTABDYMAS, ATNAUJINIMAS IR PASIBAIGIMAS.

114. Draudėjui Draudimo sutartyje nustatytu terminu pilnai nesumokėjus priklausančios jam mokėti Sutartos draudimo įmokos ar jos dalies, kai nėra rašytinio Draudėjo ir Draudiko susitarimo palikti Draudimo sutartį galioti nebemokant draudimo įmokų arba pagal sutartį mokėtiniems mokesčiams išskaičiuoti Draudėjo kapitalo nepakanka, Draudikas apie tai praneša Draudėjui raštu pateikdamas atitinkamą pranešimą (toliau vadinamas - "Pranešimas"), kuriame nurodo, jog per 30 (trisdešimt) dienų nuo Pranešimo gavimo dienos Draudėjui nesumokėjus priklausančios jam mokėti bet laiku nesumokėtą Sutartos draudimo įmokos ar jos dalies Draudiko prievolė mokėti Draudimo išmoką (įvykus Draudimui) yra sustabdoma ir atsinaujins tik nuo momento kai Draudėjas sumokės priklausančią jam mokėti, bet laiku nesumokėtą Sutartą draudimo įmoką ar jos dalį.
115. Draudiminės apsaugos sustabdymo metu iš Draudėjo kapitalo Rizikos mokesčiai neišskaičiuojami.
116. Jei Draudiminis įvykis įvyksta Draudimo apsaugos sustabdymo (Draudiko prievolės įvykus Draudimui) įvykiui mokėti Draudimo išmoką vykdymo sustabdymo) metu, tai Draudiko prievolė Draudėjui mokėti Draudimo išmoką neatsiranda, o Draudimo sutartis pasibaigia.
117. Draudimo apsaugos sustabdymo terminas prasideda sekančią dieną pasibaigus terminui nurodytam Draudiko Pranešime (šių Taisyklių 114 punktas) Draudėjui ir tęsiasi iki Draudėjas Draudikui sumoka priklausančią jam mokėti, bet laiku nesumokėtą Sutartą draudimo įmoką ar jos dalį.
118. Jeigu Pagrindinis kaupiamasis atidėjimas nepriklausomai dėl priežasčių tampa nepakankamu mokesčiams pagal Draudimo sutartį išskaičiuoti, o Draudėjas nepareiškia pageidavimo pagal Draudimo sutartį mokėtinus mokesčius išskaičiuoti iš Papildomo kaupiamojo atidėjimo ar iš šis atidėjimas tampa nepakankamu mokesčiams išskaičiuoti, Draudimo apsauga galioja 30 (trisdešimt) dienų nuo Pagrindinio ar Papildomo kaupiamojo atidėjimo, sumažėjimo iki dydžio nepakankamo mokesčiams pagal Draudimo sutartį išskaičiuoti. Jeigu per šį laiką Draudėjas nesumoka draudimo įmokų, kad Pagrindinis kaupiamasis ar Papildomas kaupiamasis atidėjimas būtų pakankamas Draudimo sutarties galiojimui, Draudimo apsauga sustabdoma nuo antrojo mėnesio po atitinkamo pranešimo pirmos dienos.
119. Jei Draudimo apsaugos sustabdymas tęsiasi ilgiau nei 6 (šešis) mėnesius, Draudikas turi teisę vienašališkai ir nesikreipdamas į teismą nutraukti Draudimo sutartį, nepriklausomai nuo Draudėjo kapitalo nepakankamumo priežasties.

IŠPERKAMOJI SUMA.

120. Išperkamoji suma sudaro Pagrindinio kaupiamojo atidėjimo vertę, jei Draudėjas yra pilnai sumokėjęs Sutartą draudimo įmokas už pirmus 12 (dvylika) Draudimo sutarties galiojimo mėnesių, ir Papildomo kaupiamojo atidėjimo vertę atėmus Draudimo sutarties nutraukimo mokestį, nurodytą Mokesčių lentelėje. Išperkamoji suma mokama tik tuo atveju jei Išperkamoji suma yra ne mažesnė kaip 30 (trisdešimt) litų. Išperkamoji suma mokama ne vienu kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo visų reikalingų dokumentų gavimo dienos.
121. Jei įvykdytos šių Taisyklių 120 punkte nurodytos sąlygos, pagal Draudimo sutartį Išperkamoji suma mokama:
  - 121.1. Draudimo sutarties nutraukimo atveju šių Taisyklių 58, 93, 96, 140, 142, 144 punktuose numatytais pagrindais;
  - 121.2. Draudimo sutarties pasibaigimo šių Taisyklių 123.2 punkte numatytais pagrindais.
122. Išperkamoji suma išmokama Draudėjui į jo nurodytą sąskaitą.

BENDRIEJI DRAUDIMO SUTARTIES PASIBAIGIMO PAGRINDAI.

123. Draudimo sutartis pasibaigia:
  - 123.1. pasibaigus Draudimo sutartimi nustatytam Draudimo apsaugos laikotarpiui;
  - 123.2. Draudėjui (fiziniam asmeniui ne Apdraustajam) mirus ar Draudėjui (juridiniam asmeniui) likvidavusis, kai nėra jo teisių ir pareigų perėmėjo;
  - 123.3. Draudikui išmokėjus visas Draudimo sutartyje numatytas Draudimo išmokas;
  - 123.4. Draudimo sutartį nutraukus;
  - 123.5. kitais įstatymų ir šiose Taisyklėse numatytais atvejais.

DRAUDIMO SUTARTIES SĄLYGŲ KEITIMAS DRAUDĖJO PRAŠYMU.

124. Kitais nei Lietuvos Respublikos įstatymuose ir šiose Taisyklėse numatytais pagrindais Draudimo sutartis gali būti keičiama ir pildoma tik Draudėjo ir Draudiko rašytiniu sutarimu.

125. Draudėjas turi teisę pateikti Draudikui rašytinį prašymą pakeisti Draudimo sumų ar Sutartį draudimo įmokų dydžius, Draudimo apsaugos laikotarpio terminą, Apdraustajį, Naudos gavėją, taip pat pakeisti ar papildyti kitas Draudimo sutarties sąlygas.
126. Draudikas ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų nuo atitinkamo Draudėjo prašymo gavimo dienos jį išnagrinėja, jei nėra nuo Draudiko nepriklausančių aplinkybių, dėl kurių atitinkamo pakeitimo atlikti negalima. Jei Draudikas sutinka su Draudėjo prašyme nurodytais Draudimo sutarties pakeitimais ir/ar papildymais, Draudikas parengia Draudimo sutarties pakeitimą ir/ar papildymo susitarimo projektą bei apie tai informuoja Draudėją. Susitarimas dėl Draudimo sutarties pakeitimo ir/ar papildymo įsigalioja jame nurodytą dieną ir ne anksčiau kaip kitą dieną einančią po susitarimo patvirtinimo Šalių parašais dienos, jei pačiame susitarime nenurodyta kitaip.
127. Prieš priimdamas sprendimą dėl Draudėjo prašymo pakeisti ir/ar papildyti Draudimo sutarties sąlygas Draudikas Draudėję gali paprašyti nurodyta tvarka pateikti papildomą informaciją.
128. Nustatyta tvarka atlikus Draudimo sutarties pakeitimą ir/ar papildymą Draudėjui išduodamas Draudimo liudijimo (poliso) priedas (pakeitimas). Už Draudimo sutarties pakeitimą ir/ar papildymą inicijuotą Draudėjo imamas nustatyto dydžio administracinis mokestis.
129. Draudikui nesutikus su Draudėjo siūlomais Draudimo sutarties pakeitimais, sutartis lieka galioti ankstesnėmis sąlygomis. Draudėjui savo parašu nepatvirtinus Draudimo sutarties sąlygų pakeitimo bei nepateikus Draudikui šio patvirtinto parašu pakeitimo iki susitarime nurodytos dienos, sutartis lieka galioti ankstesnėmis sąlygomis.

KITOS DRAUDĖJO IR DRAUDIKO PAREIGOS DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMO METU.

130. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudikas privalo:
  - 130.1. išduoti Draudimo liudijimą (polisą), patvirtinančią Draudimo sutarties sudarymą;
  - 130.2. Draudėjui pareikalavus ir jam apmokėjęs, išduoti Draudimo liudijimo (poliso) dublikatą ar kitą, Draudimo sutarties sudarymą patvirtinančių, dokumentų kopijas;
  - 130.3. kiekvienais metais teikti Draudėjui informaciją Lietuvos Respublikos norminiuose aktuose nustatyta tvarka;
  - 130.4. Draudimo sutarties nustatytomis sąlygomis ir tvarka iširti kiekvieną įvykį bei nustačius kad įvyko Draudiminis įvykis mokėti sutarto dydžio Draudimo išmoką;
  - 130.5. teikti Draudėjui konsultacijas bei paaiškinimus kiek tai susiję su Draudimo sutartimi bei jos sąlygomis;
  - 130.6. iš Draudėjo gautą informaciją laikyti paslapyje;
  - 130.7. griežtai laikytis bei vykdyti Draudimo sutarties sąlygas.
131. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo:
  - 131.1. teikti Draudikui teisingą ir tikslią informaciją apie Esmines aplinkybes bei pranešti Draudikui apie Esminių aplinkybių pasikeitimą;
  - 131.2. mokėti Sutartas draudimo įmokas griežtai laikantis Draudimo sutartyje nustatytos tvarkos ir terminų;
  - 131.3. raštu pranešti Draudikui, kur turi būti pervesta jam mokama Draudimo išmoka ar Išperkamoji suma.
132. Atsitikus Draudiminiam įvykiui Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar jų įgaliotas asmuo taip pat privalo:
  - 132.1. apie tai kaip galima greičiau Draudimo sutarties nustatytais terminais ir tvarka pranešti Draudikui;
  - 132.2. pasirūpinti, kad būtų pilnai iširtos ir fiksuotos Draudiminio įvykio aplinkybės ir būtų surinkta informacija leidžianti teigti, kad įvykis nebuvo Nedraudiminiu įvykiu, tame tarpe pasirūpinti ir užtikrinti, kad būtų atlikta Apdraustojai pilna kraujo analizė;
  - 132.3. pateikti Draudikui visą jo reikalaujamą informaciją įvykio, kurio metu mirė ar buvo sužeistas (susižeidė) ar susirgo Apdraustasis, aplinkybėms nustatyti;
  - 132.4. imtis visų įmanomų priemonių siekiant sušvelninti įvykio pasekmes bei siekiant sumažinti draudimo išmokos dydį.

TEISIŲ IR PAREIGŲ PAGAL DRAUDIMO SUTARTĮ PERLEIDIMAS.

133. Draudikas ir Draudėjas savo teises ir pareigas pagal Draudimo sutartį perleisti gali tik įstatymuose ir šiose Taisyklėse nustatytais atvejais ir tvarka.

PRANEŠIMAI.

134. Bet koks pranešimas, kurį Draudimo sutarties Šalys privalo perduoti viena kitai, turi būti atliktas raštu šiose Taisyklėse nustatytais terminais ir tvarka:
  - 134.1. įteikiant Draudėjui - iki sudaroma Draudimo sutartis ir išduodamas Draudimo liudijimas (polisas), jo Prašyme nurodytu adresu, vėliau, kituose pranešimuose nurodytu adresu; Draudikui - jo buveinės adresu nurodytu Draudimo liudijime (polise), arba atitinkamais adresais nurodytais Šalių pranešime apie susirašinėjimams naudotino adreso pakeitimą;
  - 134.2. išsiunčiant paštu Draudėję, Draudiko adresu, nurodytu Draudimo liudijime (polise), arba atitinkamais adresais nurodytais Šalių pranešime apie susirašinėjimams naudoto adreso pakeitimą;
135. Draudikas informaciją Draudėjui taip pat gali paskelbti viešai ir tai bus laikoma tinkamu Draudėję informavimu.
136. Pranešimo įteikimo Draudikui data laikoma ta data, kurią Draudikas faktiškai pranešimą gavo aukščiau nurodytu adresu.
137. Pranešimo įteikimo Draudėjui data laikoma ta data, kuri yra nustatoma praėjus protingam terminui po atitinkamo pranešimo išsiuntimo dienos arba kurią atitinkamų institucijų pažymėta apie registruoto laiško įteikimą ar Draudėję pasirašyta apie atitinkamo pranešimo įteikimą.
138. Draudiko Tarpininkai nėra įgalioti priimti pranešimus ar paaiškinimus.
139. Nuostolius dėl pavėluoto pranešimo turi atlyginti ta Šalis, kuri neįvykdė šios pareigos, išskyrus atvejus, kai pavėluotai pranešama ne dėl Draudimo sutarties Šalių kaltės.

DRAUDIMO SUTARTIES NUTRAUKIMAS.

140. Draudėjas turi teisę Draudimo sutartį nutraukti bet kada, apie nutraukimo datą raštu pranešdamas Draudikui prieš 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų.
141. Draudėjas raštu pranešęs Draudikui savo iniciatyva turi teisę lengvatine tvarka nutraukti Draudimo sutartį per 30 (trisdešimt) dienų nuo Draudimo sutarties sudarymo. Šiuo atveju Draudėjui grąžinama visa jo sumokėta draudimo įmoka.
142. Draudėjas turi teisę nutraukti Draudimo sutartį nuo pranešimo dienos kitais šių Taisyklių sąlygose numatytais atvejais.

143. Nesant Draudėję kaltės Draudikas negali vienašališkai nutraukti Draudimo sutarties.
144. Draudikas turi teisę nutraukti Draudimo sutartį vienašališkai ir nesikreipdamas į Teismą, jeigu Draudėjas Draudimo sutarties nevykdo ar netinkamai vykdo ir tai yra esminis Draudimo sutarties pažeidimas. Be įstatymuose numatytų atvejų, esminių Draudimo sutarties pažeidimų, dėl kurių aukščiau nustatyta tvarka gali būti nutraukta Draudimo sutartis, yra Sutartos draudimo įmokos ar jos dalies nesumokėjimas Draudimo sutartyje nustatytu būdu bei terminais.
145. Šių Taisyklių 144 punkte numatytais pagrindais Draudikas Draudimo sutartį nutraukia apie Draudimo sutarties nutraukimą pranešdamas Draudėjui, kartu nurodydamas nutraukimo pagrindą.
146. Draudikas turi teisę kreiptis į Teismą su reikalavimu nutraukti ar pripažinti negaliojančia Draudimo sutartį taip pat kitais Lietuvos Respublikos įstatymų bei šių Taisyklių numatytais pagrindais.

DRAUDIMO SUTARTIES NEGALIOJIMAS.

147. Draudimo sutarties sąlygos bei pati Draudimo sutartis laikoma niekine, jeigu ji, vadovaujantis įstatymais negalioja, nepriklausomai nuo to, yra ar ne teismo sprendimas pripažinti ją negaliojančia. Šalys negali niekinių sąlygų bei niekinės Draudimo sutarties patvirtinti.
148. Draudimo sutartis, neatitinkanti Draudimo įstatymo bei kitų įstatymų reikalavimų, įstatymuose numatytais pagrindais gali būti pripažinta negaliojančia iki Draudiminio įvykio ar po jo. Šiuo atveju Draudikas turi teisę, vadovaudamasis atitinkamu įstatymu nemokėti draudimo išmokų, o jei jos išmokėtos - susigrąžinti be pagrindo išmokėtas Draudimo išmokas.

DALIES SUKAUPTO KAPITALO ATSIĖMIMAS NENUTRAUKIANT DRAUDIMO SUTARTIES.

149. Draudėjas turi teisę pateikti rašytinį prašymą sukaupto Pagrindinio ir/ar Papildomo kaupiamojo atidėjimo dalies atsiėmimui. Prašymas turi būti pateiktas prieš 30 (trisdešimt) dienų iki norimos atsiėmimo dienos. Dalinis atsiėmimas iš Pagrindinio kaupiamojo atidėjimo galimas tik jei visos Sutartos draudimo įmokos iki to laikotarpio apmokėtos ir Draudimo sutartis galioja daugiau kaip 12 (dvylika) mėnesių.
150. Išmokama sukaupto Draudėję kapitalo dalies suma negali būti mažesnė nei Draudiko nustatyta minimali.
151. Sukaupto Draudėję kapitalo dalies atsiimti negalima, jeigu po išmokėjimo likusi Draudimo sutarties Pagrindinio kaupiamojo atidėjimo vertė yra mažesnė už Draudiko nustatyta minimalią sumą.
152. Draudikas už sukaupto Draudėję kapitalo dalies išmokėjimą išskaičiuoja išmokėjimo mokestį iš Draudėję kapitalo.

DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMO TERMINAI.

153. Draudimo išmoka mokama fiziniams asmenims po 7 dienų, juridiniams asmenims po 15 dienų po to, kai Draudikui pateikiama visa reikalinga informacija ir dokumentai, reikalaujami pagal šių Taisyklių sąlygas, ar Draudiko pareikalauta pateikti papildoma informacija bei dokumentai.

DOKUMENTAI DRAUDIMO IŠMOKAI GAUTI.

154. Apdraustojai mirties atveju:
  - 154.1. Apdraustojai mirtis patvirtinama ši įvyki patvirtinančiais juridinę galią turinčiais dokumentais: notariškai patvirtinta Apdraustojai mirties liudijimo kopija, sveikatos priežiūros įstaigos pažyma apie mirties priežastį, taip pat medicininė dokumentacija apie ligą ar traumą, dėl kurios Apdraustasis mirė, taip pat kita Draudiko pareikalauta dokumentacija apie įvykį (pvz. žūties darbe dėl nelaimingo atsitikimo akto kopija, pažyma iš policijos apie įvykusį auto įvykį, ambulatorinė kortelė arba išrašas iš ambulatorinės kortelės ir t.t.), dokumentais iš gydymo įstaigos, ekspertų išvadomis, kitais dokumentais, kurie reikalingi Draudiminio įvykio fakto, aplinkybių, pasekmių, draudimo išmokos nustatymui bei įvertinimui.
  - 154.2. Draudimo išmoka Naudos gavėjui (-ams) pradedama mokėti tiktaip po to, kai Draudikui pateikiami šie dokumentai:
    - 154.2.1. Draudimo liudijimo (poliso) originalas arba dublikatas;
    - 154.2.2. Prašymas išmokėti Draudimo išmoką, nurodant sąskaitą;
    - 154.2.3. Draudiminio įvykio faktą patvirtinantys dokumentai, nurodyti šių Taisyklių 154.1 punkte.

155. Draudimo laikotarpiui pasibaigus:
  - 155.1. Draudimo išmoka Naudos gavėjui (-ams) pradedama mokėti tiktaip po to, kai Draudikui pateikiami šie dokumentai:
    - 155.1.1. Draudimo liudijimo (poliso) originalas arba dublikatas;
    - 155.1.2. Prašymas išmokėti Draudimo išmoką, nurodant sąskaitą.

GINČŲ TARP DRAUDĖJO IR DRAUDIKO SPRENDIMO TVARKA.

156. Visi Draudimo sutarties pagrindu tarp Draudiko ir Draudėję kilę ginčai sprendžiami Draudiko ir Draudėję tarpusavy susitarimu.
157. Nepavykus išspręsti nesutarimų derybų keliu, ginčas tarp Draudėję ir Draudiko yra sprendžiamas Lietuvos Respublikos įstatymų numatyta tvarka.

PAREIGA SAUGOTI INFORMACIJĄ.

158. Draudikui pateikta informacija apie Draudėję, Apdraustuosius, Naudos gavėjus, turi būti laikoma paslapyje ir naudojama tik įstatymų ir Draudimo sutartyje nustatytais pagrindais.
159. Informacija, susijusi su Draudimo sutartimi, gali būti teikiama:
  - 159.1. teismams, teisėsaugos ir kitoms institucijoms įstatymų nustatytais atvejais;
  - 159.2. perdraudikams, Draudiko motininei įmonei;
  - 159.3. Draudiko samdomiems ekspertams;
  - 159.4. Draudėję (pareiškėję) įgaliotajam atstovui (tarpininkui);
  - 159.5. kitiems asmenims esant raštiškam Draudėję arba Apdraustojai sutikimui ar jo prašymui.
160. Draudikas atsako už informacijos apie Draudėję paskleidimą įstatymų nustatyta tvarka, išskyrus atvejus, kai įstatymai ir kiti teisės aktai leidžia tokią informaciją skelbti.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS.

161. Draudimo sutarties Šalys, sudarydamos Draudimo sutartį, gali abipusiu susitarimu papildyti ar pakeisti šiose Taisyklėse nustatytas Draudimo sutarties sąlygas. Bet kokie šiose Taisyklėse nustatyti sąlygų papildymai ar pakeitimai privalo būti įforminami raštu, sudarant Draudimo sutarties pakeitimo ir/ar papildymo susitarimą, kuris po jo pasirašymo bei įstatymų nustatyta tvarka patvirtinimo tampa neatskiriama Draudimo sutarties sąlygų visumos dalimi.